

VLADIMÍR VASÍČEK

Narodil se 29. září 1919 v Místičkách u Kyjova. Bydlí ve Svatohořicích u Kyjova. Studia: Škola umění ve Zlíně (absolvoval 1944), Akademie výtvarných umění v Praze - prof. V. Nechleba a prof. J. Želibský (absolvoval 1948). Výstavy: Gottwaldov 1949 až 1951, SVU Aleš Brno 1948 až 1950, krajská pobočka SČVU v Brně 1952—1958. Samostatně: Kyjov 1949, Brno 1957, Praha 1958. Účast na společné výstavě v Galerii mladých v Praze 1957, na celostátní výstavě mladých výtvarníků v Brně 1958. Větší studijní cesty: SSSR 1959.

Lidem vadí při moderním umění nezvyklý vzhled obrazů, to, co je na nich nového, nebyvalého. Ale nezdá se nám pravda, která je tak stará jako tento svět a kterou i my hledáme, stále novou a překvapující? . . .

Nečekejte, že porozumíte uměleckému dílu, když vyslechnete přednášku nebo si přečtete sebedelší pojednání. Dílo vpravdě umělecké mluví samo za sebe svou vlastní, nepřeložitelnou řečí, a je jen na vás naslouchati. Nerozumíte-li jeho řeči najednou, porozumíte za den, za rok anebo za 30 let — a jestli ne, pak sebenázornější přednáška a sebetlustší knihy vám nemohou pomoci.

Z myšlenek národního umělce Ant. Procházky.

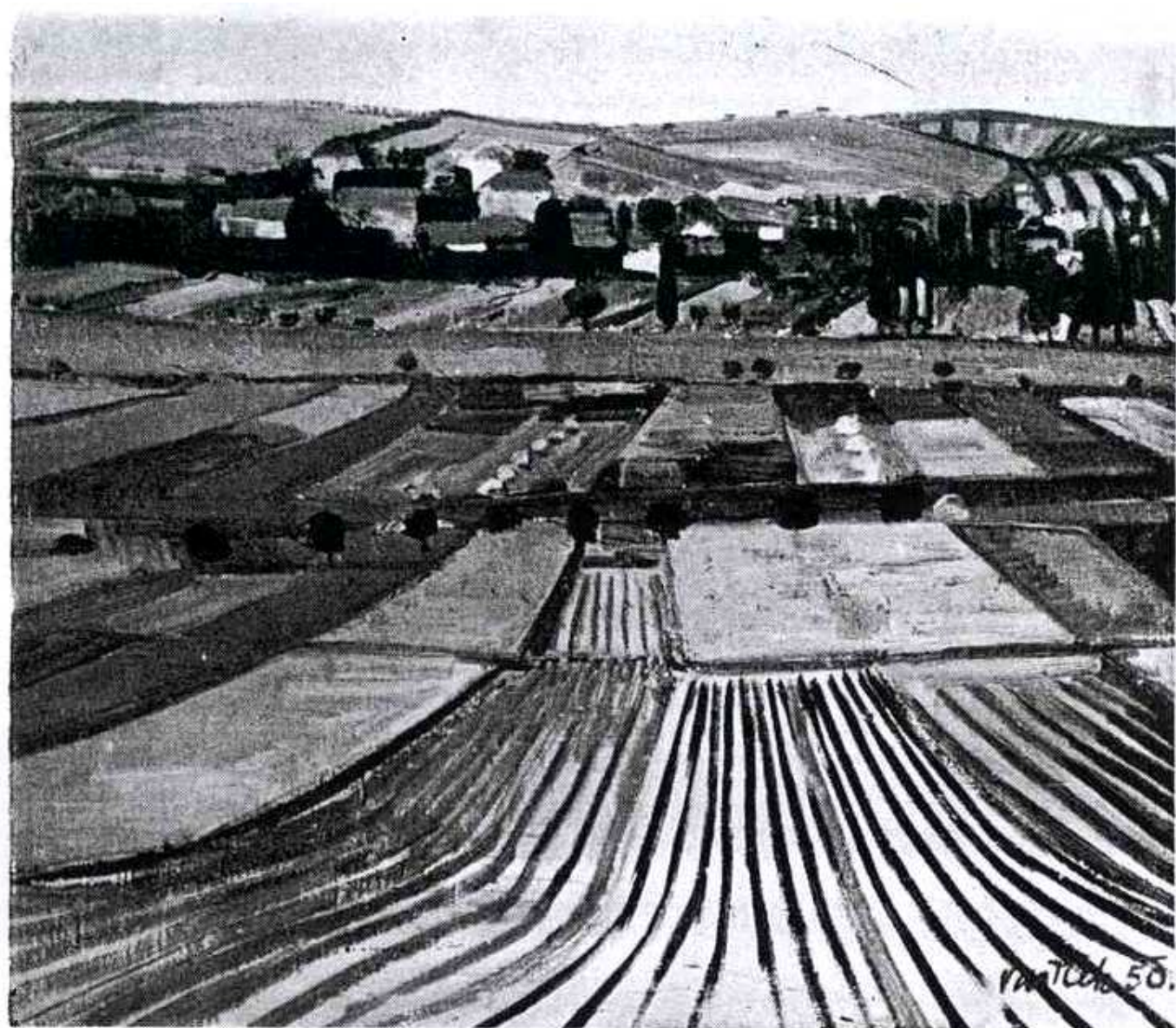
Je málo oblastí v našem státě, které by se tak výrazně obrazily ve výtvarném umění jako Slovácko. Jeho velká etnografická členitost a z ní vyplývající sugestivní malebnost krojového bohatství nejenže přilákaly mnoho malířů ke kratšímu pobytu, ale staly se i předmětem trvalého zájmu skupiny umělců kolem J. Uprky, která sehrála významnou úlohu v moravském výtvarném životě konce minulého a začátku tohoto století. S jejich dílem bývá často nesprávně spojováno a srovnáváno vše, co lze vztahovat pod pojem umění na Slovácku. Od tvůrčí progresivity začátků zakladatelské generace SVUUM však již uplynulo půlstoletí a pozdější vývoj těchto umělců a zvláště jejich následovníků a napodobitelů nepřinášel již nových polítek a stanul v polohách národopisné popisnosti na linii čistě konzervativní. Je proto přirozené, že dnešní tvorba nemá s nimi styčných bodů a současní umělci vycházejí z vývojové kontinuity našeho i světového umění první poloviny XX. století.

Slovácko však neztratilo pro výtvarné umění svoji přitažlivost a neztratilo své umělce. Akademický malíř Vladimír Vašíček, spolu s Vl. Vaculkou, s jehož dílem jsme měli možnost se širěji seznámit v minulém roce, patří k jeho nejvýznamnějším a nejvážnějším současným představitelům. Inspirací jeho tvorby je téměř výlučně krajina a prostá práce venkovského obyvatelstva na Kyjovsku, především v okolí Svatobořic, kde malíř žije. I když tuto všední skutečnost každodenního života ve svých obrazech přetváří a básnivě umocňuje, nikdy se nestává „národopisným malířem“, obětí povrchnosti a snahy po libivosti, která kupř. i u pozdního J. Uprky dovedla obléci ženy kopající brambory do obřadního kroje a kterou často vidíme i u jiných malířů příležitostně tvořících na Slovácku, nebo zpracovávajících odtud námět. Vašíček rozhodně nepatří k typu těch, kteří žijí izolovaní v pražském ateliéru a u příležitosti velké zakázky se přijdou podívat na národopisnou slavnost, nechají si dodat fotografie a pak vytvoří monumentální dílo „ze života lidu“. Vašíček

žije ve své Svatoborské dolině i za cenu jisté odtrženosti od trvalejšího styku s uměleckými centry a často i existenčního hrdinství, protože ví, že zde nikdy neztratí pevnou půdu pod nohama. Proto také zůstává život jeho obrazů zpoetizovanou skutečností jeho vlastního života. A přece z této významné přednosti nestaví Vašíček program, je mu jen prostou samozřejmostí. Nikdy neztrácí se zřetele, že přední funkcí umění je jeho funkce estetická, z čehož mu vyplývá Šaldův požadavek na výtvarného umělce – vytvořit „obraz jako obraz a ne jako ilustraci k nějaké literární nebo filosofické pravdě“. Svým dílem i postojem k životu splňuje ideální měrou závazný požadavek decentralizace umělců, po kterém bylo tolik voláno na Sjezdu socialistické kultury. Zdá se však, že je nutno upozornit i na jeho oboustrannou závaznost.

Vašíčkovy obrazy nejsou vytvořeny pro umělcovo soukromí, jsou určeny veřejnosti. Protože si však činí jisté nároky na naše vnímací schopnosti a nemuselo by některým být rozuměno, považujeme za vhodné poněkud se dotknout stále diskutovaného problému tzv. srozumitelnosti uměleckého díla, který je v současné době jednou z hlavních otázek v oblasti kultury. Stavíme-li mezi přední úkoly procesu kulturní revoluce výchovu uměním, je třeba si uvědomit, že výchově uměním nutně musí předcházet jako její nezbytný předpoklad výchova k chápání uměleckého díla. Nelze předpokládat vliv umění na toho, kdo není schopen specifičnosti působení uměleckého díla vnímat. I když nechceme otázku srozumitelnosti zjednodušovat, ani na

touto místě neúnosně rozvíjet, možno říci, že v našem současném výtvarném umění téměř není projevu, který by pro jeho naprostou odtrženost od reality bylo možno zásadně klasifikovat jako nesrozumitelný. Spíše se setkáváme s množstvím výtvarných prací, které pro svůj plytký povrchní, pasivní a netvůrčí – neumělecký vztah ke skutečnosti možno označit jako díla nic neříkající, která se jen číselnou profesionální provedení odlišují od typického křčce. Ostatně pojmy „srozumitelný – nesrozumitelný“ nelze v oblasti umění chápat doslovně, nýbrž v přeneseném smyslu, neboť mluva umění není sledem jasně a logicky pojmově vymezených soudů. Vycházíme-li z praxe, možno u naprosté většiny případů „nedorozumění“ položit rovnítko právě mezi otázkou srozumitelnosti uměleckého díla a schopnost vnímat umělecké dílo vůbec. Tak jako k porozumění literárnímu dílu nestačí gramotnost, nestačí k vnímání výtvarného umění zrak; vždy je nutná kultivace smyslů – výchova. Příklady z oblasti hudby snad nejlépe dokumentují v případě neschopnosti vnímat současný hudební projev, též obvyklou necitlivost k vážné hudbě minulosti. Jedno-

V katalogu jsou reprodukovány obrazy čísel 36, 30, 39, 12 a 17

stranný milovník dechovky a běžné taneční hudby obvykle nechápe nejen umění Janáčkovo, ale ani Dvořákovu, Beethovenovo a dalších. Jinak tomu není ani u umění výtvarných. A východisko? Sebevýchova, uskutečňovaná především častým stykem s výtvarným uměním a přístup k němu bez apriorních předpojatostí, které mohou být vždy jen překážkou. Je přirozené, že podmínku soustavného styku s uměleckým dílem není snadné splnit mimo hlavní střediska, jistě však nová organizace našeho kulturního života k tomu základní předpoklady vytvoří, neboť i ony jsou důležitou součástí zdravé decentralizace. Jen tak bude možno odstranit fiktivní rozpor mezi současným uměním a životem.

Je však umění Vašíčkovo skutečně tak obtížně vnímatelné? Neviděli jste snad v přírodě ony ohnivé, smysly jitičí tóny z Krajiny těsně přede žněmi, či zdánlivě neslováckou krajinu obrazů posledních? Ty pláne rudých vlčích máků spatříte u Svatohoře, zemi vzrušující dynamičnosti na Žalánsku, snad právě někde poblíž Věteřova, a pracující ženy z Vašíčkových pláten tam všude, kudy budete procházet. Pak pochopíte, že tak musel malovat tento kraj i život v něm umělec, který jej důvěrně zná, bytostně miluje a jemuž srdce bije v naši, současné době, v polovině XX. století. Malíř Vladimír Vašíček je takovým umělcem. Věří, že mu porozumíte.

Vilém Jůza

SEZNAM VYSTAVENÝCH PRACÍ

1. Studie k dívčímu portrétu, 1946, 55×45
2. Zádumčivá, 1946, 75×65
3. Sedící děvčátko, 1947, 65×50
4. Děvče v růžové jupee, 1947, 75×65
5. Krajina na Mistřínsku, 1947, 63×70
6. Zahradnictví, 1948, 36×56
7. Krajina s továrnou, 1948, 50×54
8. Krajina těsně přede žněmi, 1949, 72×116
9. Svatoborská dolina I., 1949, 81×92
10. Krajina se zahradní zdi, 1949, 55×60
11. Továrna, 1949, 55×65
12. Svatoborská dolina II., 1950, 81×92
13. Žně, 1950, 73×97
14. Jarní krajina, 1951, 65×55
15. Na lukách, 1951, 55×67
16. Krajina s kopami sena, 1952, 65×75

17. Sedící dívka s knihou, 1952, 67×55
18. Svatobořice, 1952, 55×67
19. Černá krajina, 1952, 62×74
20. Krajina s červenými domy, 1953, 55×67
21. Zelená krajina, 1953, 50×55
22. Dívka s kukuřicí, 1954, 85×97
23. Zátisi s pečivem, 1954, 38×61
24. Zátisi s teplometem, 1954, 50×55
25. Pradlena, 1955, 81×65
26. Žena s nůši, 1955, 100×77
27. Zahrada na podzim, 1955, 64×75
28. Matka s dítětem, 1955, 58×77
29. Okrajování řepy, 1955, 65×81
30. Ženy na trhu, 1956, 81×100
31. Letní krajina světlá, 1956, 81×100
32. Dvě dívky, 1957, 65×81
33. Dívka s červenou sukni, 1957, 75×65
34. Žnečka, 1957, 116×89
35. Podzim, studie, 1957, 50×35
36. Dívka s košem hroznů, 1957, 92×73
37. Blatouchy, 1958, 46×33
38. Krajina ve vedru, 1958, 60×73
39. Obilná pole, 1958, 73×92
40. Úrodná krajina, 1958, 73×92
41. Obraz slunce, 1958, 46×55
42. Kukuřice, 1958, 100×73
43. Krajina se sluncem, 1958, 81×100
44. Dívka v bílém šátku, 1959, 65×54
45. Pivoňky, 1959, 75×65
46. Návrat z pole, 1959, 116×100
- 47.—56. Akvarely